Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0231

Nedopustne ruske provokacije in vdori brezpilotnih letalnikov v Romunijo, baltske države in na Finsko

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 18. junija 2026 o nedopustnih ruskih provokacijah in vdorih brezpilotnih letalnikov v Romunijo, baltske države in na Finsko (2026/2772(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Rusiji in Ukrajini, zlasti resolucije z dne 9. oktobra 2025 o enotnem odzivu na nedavne ruske kršitve zračnega prostora in kritične infrastrukture držav članic EU[1],

– ob upoštevanju Ustanovne listine OZN in temeljnih načel mednarodnega prava,

– ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in zlasti členov 24(3), 42(7) in 222,

– ob upoštevanju Severnoatlantske pogodbe z dne 4. aprila 1949 in zlasti členov 4 in 5,

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 19. marca 2025 z naslovom Skupna bela knjiga o prihodnosti evropske obrambe Pripravljenost 2023 (JOIN(2025)0120) ter svoje resolucije z dne 12. marca 2025 o tem[2],

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 16. oktobra 2025 z naslovom Ohranjanje miru – načrt za obrambno pripravljenost do leta 2030 (JOIN(2025)0027),

– ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 19. marca 2026 o

---

1 UL C, C/2026/1530, 15.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1530/oj.

2 UL C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

nadaljnji podpori EU Ukrajini,

– ob upoštevanju izjav predsednice Komisije Ursule von der Leyen z dne 20. maja 2026 o ruskih grožnjah baltskim državam,

– ob upoštevanju izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Kaje Kallas z dne 29. maja 2026, v kateri je obsodila nepremišljeno kršitev zračnega prostora EU s strani Rusije,

– ob upoštevanju člena 136(2) in (4) Poslovnika,

A. ker je Rusija pred več kot štirimi leti začela nezakonito, neizzvano in neupravičeno obsežno vojaško agresijo proti Ukrajini, ki je sledila nezakoniti priključitvi Krima leta 2014 in zasedbi delov regije Donbas, kar so očitne kršitve mednarodnega prava in ozemeljske suverenosti Ukrajine; ker se vdori v zračni prostor EU in Nata, ki jih je zakrivila Rusija, dogajajo od začetka obsežne ruske invazije na Ukrajino, v zadnjem času pa so pogostejši in intenzivnejši;

B. ker se kopičenje ruske vojske vzdolž vzhodnega krila EU nadaljuje in obsega tudi ozemlje Belorusije, ki je vpletena v rusko vojaško agresijo proti Ukrajini, in vključuje hibridne napade na EU, zlasti z instrumentalizacijo nedovoljenih migracij, organiziranim kriminalom, dezinformacijami in izstreljevanjem meteoroloških balonov, ki pomenijo resno varnostno grožnjo, vključno z nenehnimi motnjami civilnega letalstva, ustrahovanjem držav, ki mejijo na Belorusijo, kot so Latvija, Litva in Poljska, ter škodo za lokalna gospodarstva;

C. ker so Estonija, Finska, Latvija, Litva in Romunija ter druge države članice EU tarča ruskih poskusov destabilizacije v obliki vdorov brezpilotnih letalnikov in kršitev zračnega prostora, propagande in dezinformacij, elektronskega bojevanja, motenj v globalnem satelitskem navigacijskem sistemu (GNSS), kibernetskih napadov in sabotaž;

D. ker je 29. maja 2026 ruski brezpilotni letalnik strmoglavil v stanovanjsko stavbo v Galaţiju v Romuniji in povzročil eksplozijo, v kateri sta bili ranjeni dve osebi; ker je bil to prvi tak incident na ozemlju države članice EU in Nata, ki je povzročil poškodbe, ki jih je bilo treba zdraviti; ker je bilo treba evakuirati več kot 70 ljudi;

E. ker je romunsko bojno letalo, ki je sodelovalo v Natovi misiji za varovanje baltskega zračnega prostora, 19. maja 2026 sestrelilo brezpilotni letalnik, ki je vdrl v estonski zračni prostor; ker so morali litovski organi 20. maja 2026 zaradi vdora neidentificiranega brezpilotnega letalnika v litovski zračni prostor izdati opozorilo o zračnih napadih, kot ga še niso nikoli, zaradi česar so morali civilisti v zaklonišča; ker so francoska bojna letala Nata, ki so sodelovala v misiji Nata, 8. junija 2026 sestrelila brezpilotne letalnike, ki so leteli nad Latvijo; ker so ti vdori brezpilotnih letalnikov neposredno

povezani z rusko vojaško agresijo proti Ukrajini, saj jih večina vstopi v zračni prostor EU kot posledica ruskega elektronskega bojevanja; ker so bili marca 2026 zaradi vmešavanja ruskih sistemov elektronskega bojevanja vsaj trije ukrajinski brezpilotni zrakoplovi preusmerjeni z načrtovane poti in so vstopili na finsko ozemlje, kjer so strmoglavili;

F. ker je 29. maja 2026 ukrajinsko brezpilotno plovilo zaradi elektronskega bojevanja Ruske federacije eksplodiralo v romunskem pristanišču Constanța, pri čemer je povzročilo materialno škodo, ne pa tudi človeških žrtev;

G. ker sta 7. maja 2026 dva ukrajinska brezpilotna letalnika, ki so ju motili ruski sistemi elektronskega vojskovanja, zadela skladišče goriva v Rēzeknu v Latviji;

H. ker je v regiji Baltskega morja velika koncentracija kritične infrastrukture, vključno s podmorskimi energetskimi in telekomunikacijskimi omrežji, prometnimi povezavami in drugimi strateškimi sredstvi, zaradi česar je še posebej ranljiva za hibridne napade, sabotaže in grožnje, povezane z brezpilotnimi letalniki; ker treba zaščita kritične infrastrukture zahteva fizično utrditev ter povečanje redundance in decentralizacije, kar dokazujejo izkušnje, pridobljene z ruskimi napadi na ukrajinsko infrastrukturo;

I. ker razgradnja jedrske elektrarne Ignalina v Litvi pomeni veliko nevarnost za regionalno varnost in okolje zaradi prisotnosti velikih količin izrabljenega jedrskega goriva in radioaktivnih odpadkov, skladiščenih v začasnih nadzemnih objektih, in ker bi lahko imela vsaka nesreča ali namerno ogrožanje te kritične infrastrukture resne posledice za celotno baltsko regijo in daleč zunaj nje;

J. ker je prišlo tudi do drugih resnih incidentov glede domnevnih ruskih kršitev zračnega prostora držav članic EU;

K. ker morata biti varnost in zaščita držav članic EU na njenem vzhodnem krilu takojšnja prednostna naloga in skupna evropska odgovornost, zlasti ker se hibridni napadi izvajajo s sodobnim bojevanjem z brezpilotnimi letalniki, na tem področju pa zmogljivosti držav članic EU še zdaleč niso izpopolnjene;

L. ker so incidenti z brezpilotnimi letalniki na vzhodnem krilu EU razkrili precejšnje vrzeli v vojaški in civilni pripravljenosti; ker se pogosto izkaže, da obstoječi radarski sistemi niso zmožni slediti predmetom, ki letijo nizko, metode, izbrane za prestrezanje brezpilotnih letalnikov (dronov), so ekonomsko neučinkovite, poročila o incidentih pa so pokazala, da so bila nekatera zaklonišča za zračne napade zaklenjena ali nedostopna javnosti; ker te pomanjkljivosti razkrivajo sistemske ranljivosti v postopkih opozarjanja in odzivanja ter družbeni odpornosti na splošno, na katere se je treba odzvati takoj;

M. ker je Rusija v zadnjih napadih na Ukrajino med drugimi neprecenljivimi območji kulturne dediščine povzročila požar v Kijevsko-Pečerski lavri, zgodovinskem samostanu vzhodnega krščanstva in Unescovem območju svetovne dediščine;

N. ker so ti nedavni incidenti z brezpilotnimi letalniki pokazali, da nujno potrebujemo večplastne obrambne zmogljivosti, ki bodo vključevale kinetično in nekinetično obrambo pred sistemi brezpilotnega zrakoplova; ker so brezpilotni letalniki postali ena ključnih značilnosti sodobnega vojskovanja in hibridnih konfliktov, njihova uporaba v Ukrajini pa je korenito spremenila obrambne zahteve in operativne doktrine po vsej celini;

O. ker Arktika in skrajni sever postajata vse pomembnejša za evropsko varnost, medtem ko omejena pokritost s senzorji in redka stalna prisotnost ustvarjata ranljivosti, ki jih lahko sovražni akterji poskušajo izkoristiti z brezpilotnimi sistemi in hibridnimi operacijami, s čimer se povečuje tveganje vdorov sovražnih brezpilotnih letalnikov globoko na ozemlje EU;

1. ostro obsoja nedopustne ruske provokacije in vdore brezpilotnih letalnikov v države članice EU;

2. ponovno izraža polno solidarnost z Estonijo, Finsko, Latvijo, Litvo in Romunijo, katerih ozemlje, zračni prostor in kritična infrastruktura so bili tarča ruskih hibridnih provokacij; ponovno potrjuje, da se ob ruskih prizadevanjih za destabilizacijo EU ne bo pustila ustrahovati in da je trdno odločena braniti varnost, suverenost in ozemeljsko celovitost vseh držav članic EU ter še naprej podpirati Ukrajino;

3. priznava posebno ranljivost državljanov v obmejnih regijah EU ob vzhodnem boku, ki so najbolj izpostavljeni resnim grožnjam in zaradi tega nosijo tudi znatne gospodarske in socialne stroške, in izraža popolno solidarnost z njimi; poziva k ciljno usmerjenim ukrepom na ravni EU, vključno z namensko finančno podporo, da bi okrepili zaščito prizadetih skupnosti in kritične infrastrukture ter zagotovili preprečevanje, pripravljenost, odpornost ter odzivanje na izredne razmere in obnovo v teh posebej izpostavljenih regijah;

4. odločno obsoja napad ruskega brezpilotnega letalnika na stanovanjsko stavbo v Galaţiju v Romuniji, ki je povzročil neposredne civilne žrtve ter pomeni hudo in resno zaostrovanje razmer; meni, da ponavljajoči se vdori brezpilotnih letalnikov in kršitve zračnega prostora držav EU niso osamljeni incidenti, temveč pomemben del širše ruske strategije ustrahovanja EU in njenih zaveznikov;

5. izjavlja, da je Rusija v celoti in brez dvoma odgovorna za te nepremišljene napade, ki ogrožajo življenja in zaostrujejo razmere; znova poudarja, da dejanja Ruske federacije pomenijo namerno, sistematično in stalno ogrožanje varnosti, odpornosti in suverenosti EU in njenih držav članic; znova najostreje obsoja nezakonito,

neizzvano in neupravičeno rusko vojaško agresijo proti Ukrajini, pa tudi sostorilstvo Belorusije pri njej; odločno obsoja, da je Rusija sklenila nadaljevati vojaško agresijo, vključno z najnovejšimi usmerjenimi napadi na območja kulturne dediščine in Kijevsko-Pečevsko lavro, ki je območje na seznamu Unescove svetovne dediščine, hkrati pa zavrača vsa neposredna pogajanja z Ukrajino, kakor je pred kratkim predlagal ukrajinski predsednik Volodimir Zelenski;

6. znova obsoja, da Rusija namerno moti signale GNSS v regijah Baltskega in Črnega morja ter da Belorusija namerno izstreljuje meteorološke balone, ki pomenijo resno varnostno tveganje za civilno letalstvo in pomorski promet; poleg tega obsoja Belorusijo zaradi hibridnih napadov na EU;

7. znova poziva k nujni pospešitvi proizvodnje in dobave prednostne vojaške opreme Ukrajini, zlasti sistemov zračne obrambe, streliva, brezpilotnih letalnikov in raket, saj sta ukrajinsko prebivalstvo in infrastruktura zaradi akutnega pomanjkanja zmogljivosti zračne obrambe v tem kritičnem trenutku vse bolj izpostavljena;

8. poudarja, da ta sovražna dejanja spremljajo tudi agresivna dezinformacijska kampanja, katere namen je ustrahovati lokalno prebivalstvo, sejati strah, škodovati lokalnim gospodarstvom in ustvariti podlago za morebitne povračilne ukrepe, kot v primeru neutemeljenih ruskih obtožb, da baltske države Ukrajini dovoljujejo, da njihovo ozemlje in zračni prostor uporablja za napade z brezpilotnimi letalniki na tarče v Rusiji;

9. znova poziva k takojšnji vzpostavitvi prave evropske obrambne unije, vključno s predlogi za hitre postopke odločanja, pri čemer bi se pomaknili onkraj meja obstoječih okvirov, kot sta bela knjiga o prihodnosti evropske obrambe – Pripravljenost 2030 in načrtom za obrambno pripravljenost do leta 2030, ki ji je sledil; poudarja, da se lahko EU na vse resnejše grožnje Rusije učinkovito odzove le s tesnejšim povezovanjem, usklajevanjem in združevanjem virov; poziva, naj se evropska obrambna tehnološko-industrijska baza in njena proizvodna zmogljivost po vsej EU okrepita z boljšim usklajevanjem na ravni EU, da bi čim bolj izkoristili nacionalne pobude in instrumente EU;

10. poziva k nadaljnji operacionalizaciji solidarnostne klavzule (člen 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije) in klavzule o medsebojni pomoči (člen 42(7) Pogodbe o Evropski uniji), tudi kadar ju katera od držav članic sproži zaradi konvencionalnega ali hibridnega napada;

11. poudarja, da je treba usklajeno krepiti vzhodno krilo EU in Nata vzdolž celotne dolžine od Arktike do Črnega morja, vključno s kopensko, pomorsko in zračno razsežnostjo, in sicer z izgradnjo zmogljivosti v najbolj obremenjenih državah članicah za boj proti

brezpilotnim letalnikom in meteorološkim balonom ter z dodelitvijo ustreznih sredstev v ta namen; poziva EU in njene države članice, naj nujno okrepijo zmogljivosti za odkrivanje, motenje, prestrezanje in nevtralizacijo vzdolž vzhodnega krila EU; nadalje poziva k rednim skupnim vajam držav članic, institucij EU, Ukrajine in Nata, da bi preskusili te mehanizme hitrega odzivanja ter izboljšali njihovo pripravljenost;

12. priporoča, naj se obramba pred sistemi brezpilotnih letalnikov vključi v skupno usposabljanje in načrtovanje civilne zaščite na ravni EU, poudarek pa naj bo na kritični infrastrukturi, ki policijskim in letališkim organom ter energetskim operaterjem omogoča dostop do usposabljanja in standardiziranih zmogljivosti obrambe pred sistemi brezpilotnih letalnikov na ravni EU;

13. zaskrbljeno opozarja, da sedanji evropski sistemi za odkrivanje brezpilotnih letalnikov in obrambo pred njimi ne zadostujejo, in poudarja, da je odkrivanje in obrambo nujno treba izboljšati; v zvezi s tem poudarja, da je potreben celosten pristop, ki bo osredotočen na boljše opremljanje organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj in civilnih organov s sredstvi za odkrivanje brezpilotnih letalnikov in obrambo pred njimi;

14. spodbuja države članice, naj dajo prednost integraciji sistemov za poveljevanje in kontrolo z doktrinami prvih reševalcev, civilne obrambe in obrambe pred sistemi brezpilotnih letalnikov, da bi poskrbeli za čim večjo optimizacijo civilne pripravljenosti, zatekanja v zatočišča, zgodnjega opozarjanja in tehnološkega povezovanja;

15. poudarja, da Rusija z namernimi vdori v vzhodno krilo EU in Nata ne želi le izzvati in destabilizirati držav članic, pač pa tudi preizkusiti in izkoristiti pomanjkljivosti v zmogljivostih Nata za odkrivanje in odzivanje; priznava, da Rusija svoje destabilizacijske dejavnosti v črnomorski regiji še naprej izvaja s konvencionalnimi in hibridnimi dejanji, vključno z uporabo plavajočih min, operacijami motenja in grožnjami svobodi plovbe, zaradi česar je krepitev varnosti v tej regiji strateška prednostna naloga, ki jo je treba nujno obravnavati, saj gre za grožnjo evropski varnosti;

16. poziva k celovitemu izvajanju strateškega pristopa EU k Črnemu morju in k pospešitvi vzpostavitve črnomorskega vozlišča za pomorsko varnost;

17. pozdravlja nedavno odobritev 20. svežnja sankcij EU proti Rusiji in predstavitev 21. svežnja sankcij; poziva Komisijo, odposlanca EU za sankcije in države članice, naj dosledno izvajajo nove in obstoječe sankcije ter se nemudoma prednostno posvetijo odpravi vrzeli v dobavnih verigah; poziva Komisijo, naj nemudoma pripravi dodatne sankcije, vključno s sankcijami za aluminijev oksid in druge strateške surovine ter blago z dvojno rabo, in poziva vse države članice, naj ne

blokirajo uvrstitve na seznam zaradi nacionalnega gospodarskega interesa; podpira dodatne ukrepe za prihodnji sveženj sankcij proti energetskemu in finančnemu sektorju Ruske federacije ter prepoved vstopa v EU nekdanjim ruskim borcem, ki so se borili v Ukrajini, in poziva države članice, ki še naprej podpirajo Rusko federacijo, naj podporo ustavijo;

18. poziva države članice, zlasti tiste, ki ruskim državljanom izdajo večino vizumov, naj dosledno izvajajo Izvedbeni sklep Komisije z dne 6. novembra 2025 o določitvi prilagojenih pravil o izdaji vizumov za večkratni vstop državljanom Rusije, ki prebivajo v Ruski federaciji in v Ruski federaciji zaprosijo za vizum za kratkoročno bivanje[3], ter naj v celoti uporabljajo smernice Komisije iz leta 2022 o skrbnejšem preverjanju, zlasti za potovanja za turistične namene ali druga nenujna potovanja, obenem pa omogočijo vstop protivojnim političnim aktivistom, neodvisnim novinarjem, zagovornikom človekovih pravic, predstavnikom civilne družbe in v humanitarnih primerih;

19. poziva k vzpostavitvi horizontalnega okvira sankcij EU, posebej zasnovanega za hibridne grožnje, ki bi se uporabljal vzporedno s hibridnim režimom sankcij za Rusijo, da bi poudarili dejavno sodelovanje Rusije v hibridnih operacijah po vsem svetu, hkrati pa omogočili hitrejše in bolj sistematično sankcioniranje subjektov, odgovornih za hibridne kampanje; opozarja, da nekateri posamezniki, med njimi Ksenia Fedorova v Franciji, ki je delala za sankcionirane ruske propagandne hiše, kot je RT, še vedno širijo dezinformacije v Evropi; poziva k njihovi vključitvi na seznam sankcioniranih posameznikov v naslednjem svežnju sankcij;

20. poziva EU in njene države članice, naj priskrbijo ustrezna sredstva za gradnjo in obnovo civilnih zavetišč za zračne napade ob vzhodnem krilu in v drugih državah članicah EU ter z informacijskimi kampanjami in civilnimi vajami po vsej EU državljane seznanijo s tem, kako ukrepati v primeru letalskih napadov ali podobnih kriznih razmer; meni, da je treba zaščito civilnega prebivalstva EU pred zračnimi grožnjami obravnavati kot sestavni del evropske obrambne pripravljenosti in odpornosti; poudarja, da je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru nujno povečati sredstva za varnostne in obrambne programe in projekte, pri tem pa se posebej osredotočiti na države ob vzhodnem krilu; poziva EU in njene države članice, naj sprejmejo celovit vsedružbeni pristop in priznajo, da za trajno varnost niso potrebne le ustrezne vojaške zmogljivosti, temveč tudi socialna kohezija, gospodarska odpornost, demokratična stabilnost in močne javne storitve;

21. poudarja, da je Ukrajina na področju proizvodnje brezpilotnih letalnikov in protidronskih sistemov razvila operativno in industrijsko

---

3 (C(2025)7552).

strokovno znanje brez primere; zato meni, da je poglobitev sodelovanja med EU in Ukrajino na področju obrambne industrije na tem področju strateška nujnost; poziva EU in njene države članice, naj ukrajinsko strokovno znanje in industrijske zmogljivosti v celoti upoštevajo pri razvoju evropskih zmogljivosti za boj proti nekonvencionalnim zračnim grožnjam;

22. poudarja, da je pri ukrepanju proti grožnjam z brezpilotnimi letalniki, ki prihajajo iz Rusije, poleg sodelovanja z Ukrajino bistveno tudi sodelovanje z Republiko Moldavijo, in sicer z vidika operativne učinkovitosti, spremljanja razmer in izmenjave informacij; zato poziva države članice, naj v evropskem mirovnem instrument povečajo sredstva za Moldavijo, tudi glede na ponavljajoče se kršitve moldavskega zračnega prostora z ruskimi brezpilotnimi letalniki in raketami; nadalje poziva države članice, naj Moldavijo in Ukrajino vključijo v skupne nakupe;

23. poziva države članice, naj čim prej uresničijo prednostne zmogljivosti, opredeljene v beli knjigi o evropski obrambi – Pripravljenost 2030, zlasti na področju zračne in raketne obrambe ter brezpilotnih letalnikov in obrambe pred njimi; poziva države članice, naj hitro vzpostavijo skupne, večplastne in stroškovno učinkovite protidronske obrambne sisteme, začenši z vzhodnim krilom, ki bodo sposobni odkrivati in prestrezati grožnje iz zraka in morja iz držav zunaj EU, med drugim z okrepljenim zračnim in pomorskim nadzorom, sistemi zgodnjega opozarjanja, sredstvi za hitro odzivanje in izboljšano infrastrukturo za vojaško mobilnost;

24. poziva k ustanovitvi evropskega centra odličnosti za vojskovanje z brezpilotnimi letalniki, v katerem bi ukrajinski inštruktorji svoje strokovno znanje posredovali državam članicam EU;

25. poziva k celovitemu in hitremu izvajanju evropske pobude za obrambo pred brezpilotnimi letalniki in pobude za varovanje vzhodnega krila; poziva države članice, naj v tesnem sodelovanju z Natom dejavno sodelujejo pri obeh pobudah in prispevajo k njima;

26. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju zveze Nato, Unescu, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi, Svetu Evrope, predsedniku, vladi in parlamentu Ukrajine, oblastem Rusije ter dejanskim oblastem Lukašenkovega režima.